

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๗

(๒) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๐

(๓) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๔๒

(๔) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๔๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่นักเรียนผู้ซึ่งศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่สถานศึกษานั้นจะมีกฎหมายกำหนดเรื่องการแต่งกายไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

ข้อ ๕ ลักษณะของเครื่องแบบนักเรียนแบ่งตามระดับและประเภทการศึกษา ดังนี้

(๑) เครื่องแบบนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

(๒) เครื่องแบบนักเรียนระดับประถมศึกษา

(๓) เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๔) เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา

(๕) เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีพ และระดับอุดมศึกษา
ระดับต่ำกว่าปริญญา

(๖) เครื่องแบบนักเรียนสำหรับสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

(๗) เครื่องแบบนักเรียนซึ่งนับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม

ข้อ ๖ เครื่องแบบนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต หรือคอปกกลม แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า
ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีแดง ขาสั้น

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า ชนิดผูกหรือมีสายรัด
หลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต หรือคอปกกลม แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า
ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐบาลใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีแดง แบบจีบรูปครอบตัว หรือยาว
เพียงได้เข้า แบบจีบทบรอบเอว หรือพับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้ว
ชายกระโปรงคลุมเข้า

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า ชนิดผูก หรือมีสายรัด
หลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๗ เครื่องแบบนักเรียนระดับประถมศึกษา

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต เชิ้ตโปโล หรือคอปกกลม แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีดํา สีน้ำเงิน สีกรมท่า หรือสีกาเกี แบบสุภาพ ขาสั้น

(๔) เข็มขัด หนัง สีดําหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิด หัวกลัด นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดําหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต คอบัว หรือคอปกกลาสีผูกด้วยผ้าผูกคอ ชายสามเหลี่ยมเงื่อนกลาสี สีดําหรือสีกรมท่า แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบจีบรูดรอบตัวหรือจีบทบรอบเอวหรือ พับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๘ เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีดํา สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีกาเกี แบบสุภาพ ขาสั้น

(๔) เข็มขัด หนัง สีดําหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิด หัวกลัด นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดําหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอปกกลาสีผูกด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเงื่อนกลาสีสีดำหรือสีกรมท่า แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) รองเท้า หนังสีดำหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๕ เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสี kaki แบบสุภาพ ขาสั้น

(๔) เข็มขัด หนังสีดำ หรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด

(๕) รองเท้า หนังสีดำหรือผ้าใบ สีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) เข็มขัด หนังสีดำหรือผ้า สีดำ หัวเข็มขัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด หุ้มด้วยหนังหรือผ้าสีเดียวกับเข็มขัด

(๕) รองเท้า หนังสีดำหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๑๐ เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีพและระดับอุดมศึกษา
ระดับต่ำกว่าปริญญา

นักเรียนชาย

- (๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ตผูกเนคไท แขนสั้นหรือแขนยาว
- (๒) เครื่องหมาย ดิคเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาที่อกเสื้อเบื้องขวา
- (๓) กางเกง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ขาวยาว
- (๔) เข็มขัด หนังสือดํา หัวเข็มขัดเป็นโลหะตราของสถานศึกษา
- (๕) รองเท้า หนังสือหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้น ชนิดผูก
- (๖) ถุงเท้า ส้น สีดํา

นักเรียนหญิง

- (๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้นหรือแขนยาว
- (๒) เครื่องหมาย ดิคเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาที่อกเสื้อเบื้องขวา
- (๓) กระโปรง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า
- (๔) เข็มขัด หนังสือดํา หัวเข็มขัดเป็นโลหะตราของสถานศึกษา
- (๕) รองเท้า หนังสือหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีส้นสูง ไม่เกิน ๒ นิ้ว

ข้อ ๑๑ เครื่องแบบนักเรียนสำหรับสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

นักเรียนชาย

- (๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น หรือแขนยาว
- (๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้า

ด้วยด้ายหรือไหมสีแดง

- (๓) หมวก ใช้หมวกสีขาว (กะปิเยาะห์) หรือหมวกสีดํา (ซอเกาะห์) ในโอกาส

อันสมควร

- (๔) กางเกง ผ้าสีดํา สีน้ำเงินหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ขาวยาว
- (๕) เข็มขัด หนังสือดํา หัวเข็มขัดเป็นโลหะชนิดหัวกลัดหรือหัวเข็มขัดเป็นตรา

ของสถานศึกษา

- (๖) รองเท้า หนังสือหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้น
- (๗) ถุงเท้า ส้น สีดํา

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ กุรุงสีพื้น ไม่มีลวดลาย แบบคอกลมไม่มีปก

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาและที่ผ้าคลุมศีรษะ บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหมสีแดง

(๓) ผ้าคลุมศีรษะ ผ้าสีพื้นไม่มีลวดลาย ลักษณะเย็บเป็นถุง หรือตัดเย็บในลักษณะอื่น ซึ่งต้องคลุมศีรษะทั้งหมด เว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะคลุมไหล่

(๔) กระโปรงหรือโสร่ง

กระโปรง ผ้าสีพื้นไม่มีลวดลาย แบบทรงปลายบาน ไม่มีจีบหรือมีจีบหรือเกล็ดความยาว เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมข้อเท้า

โสร่ง มีลักษณะเช่นเดียวกับผ้าถุงหรือผ้าโสร่งทั่วไป เป็นผ้าสีพื้นไม่มีลวดลาย ขนาดกว้างพอเหมาะ ไม่ผ่าข้างหรือรัดรูป เมื่อสวมแล้วชายผ้าโสร่งคลุมข้อเท้า

(๕) รองเท้า หนังสืหรือผ้าใบสีขาว แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า

(๖) ถุงเท้า ส้น สีขาว

ข้อ ๑๒ เครื่องแบบนักเรียนซึ่งนับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่น นอกจากสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อ สัญลักษณ์หรือเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนด ปักหรือติดที่อกเสื้อเบื้องขวา

(๓) กางเกง ใช้ผ้าสีเดียวกันกับสีผ้าของกางเกงนักเรียนทั่วไปที่ใช้ในสถานศึกษานั้น ขายาวระดับตาตุ่ม ปลายขาพับเข้าด้านใน

(๔) เข็มขัด หนังสืดำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด สำหรับผู้ที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้ หรือหัวเข็มขัดเป็นตราของสถานศึกษา

(๕) รองเท้า หนังสืหรือผ้าใบสีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า ส้นสีขาว สีน้ำตาล หรือสีดำ

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาวคอปกบัว ผ่าด้านหน้าตลอด แขนยาว ปลายแขนจีบรุศมีسابกว้างไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพก ไม่รัดรูป

(๒) เครื่องหมาย ใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์หรือเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนด ปักหรือติดที่อกเสื้อเบื้องขวาและที่ผ้าคลุมศีรษะ

(๓) ผ้าคลุมศีรษะ ใช้ผ้าสีขาวเกลี้ยงไม่มีลวดลาย หรือสีเดียวกันกับสีผ้าของกระโปรง สีเหลี่ยมจัตุรัส ความยาวด้านละ ๑๐๐ - ๑๒๐ เซนติเมตร ขณะสวมใส่เย็บติดตลอดตั้งแต่ใต้คางจนถึงปลายมุมผ้า

(๔) กระโปรง ใช้ผ้าสีเดียวกันกับสีผ้าของกระโปรงนักเรียนทั่วไปที่ใช้ในสถานศึกษานั้น แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมข้อเท้า

(๕) รองเท้า หนังสืหรือผ้าใบสีดำ มีสายรัดหลังเท้าหรือแบบหุ้มส้น หุ้มปลายเท้า มีส้นสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว ไม่มีลวดลาย

(๖) ถุงเท้า ส้นสีขาว ไม่มีลวดลาย ปลายถุงเท้าไม่พับ

นักเรียนซึ่งนับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อาจเลือกแต่งเครื่องแบบนักเรียนตามวรรคหนึ่งหรือตามแบบที่สถานศึกษากำหนดได้ตามความสมัครใจ

ข้อ ๑๓ ให้สถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการแต่ง วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งเครื่องแบบนักเรียน ดังนี้

(๑) ชนิดและแบบของเครื่องแบบ รวมทั้งจัดทำรูปเครื่องแบบตามระเบียบนี้ไว้เป็นตัวอย่าง

(๒) เครื่องหมายของสถานศึกษา

การกำหนดรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษาขอความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งหรือผู้กำกับดูแลสถานศึกษานั้น แล้วแต่กรณี และประกาศให้นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนทราบ

ข้อ ๑๔ สถานศึกษาใดมีความประสงค์จะขอใช้เครื่องแบบเป็นอย่างอื่นนอกจากที่กำหนดในระเบียบนี้ ให้ขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งหรือผู้กำกับดูแลสถานศึกษานั้นแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ สถานศึกษาใดจะกำหนดให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด นักศึกษาวิชาทหารหรือแต่งชุดพื้นเมือง ชุดไทย ชุดลำลอง ชุดฝึกงาน ชุดกีฬา ชุดนาฏศิลป์ หรือ ชุดอื่น ๆ แทนเครื่องแบบนักเรียนตามระเบียบนี้ในวันใด ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด โดยคำนึงถึงความประหยัดและเหมาะสม

ข้อ ๑๖ ในกรณีมีเหตุจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษให้สถานศึกษาพิจารณาขกเว้นหรือผ่อนผัน การแต่งเครื่องแบบนักเรียนได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๗ นักเรียนซึ่งศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้แต่งกายสุภาพ

ข้อ ๑๘ นักเรียนผู้ใดไม่แต่งเครื่องแบบนักเรียน โดยไม่ได้รับขกเว้นตามระเบียบนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณาลงโทษทางวินัยตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและ นักศึกษาตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๙ สถานศึกษาใดที่ใช้เครื่องแบบนักเรียนอยู่แล้วตามระเบียบเดิม หรือใช้เครื่องแบบ เป็นอย่างอื่นโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไป

ข้อ ๒๐ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจ ตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ศรีเมือง เจริญศิริ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ